

[Forsvarsministeren.]

sigtstvækkende heri, idet Rækkevidden af det Tilsagn, der i sin Tid blev givet, viste sig at være overordentlig stor, og først efterhaanden blev man helt ud klar over, hvor stor en Rækkevidde Tilsagnet faktisk havde. Dette at sende 11 000 Mand til et fremmed Land som Besættelsesstyrke, vilde jo — vel at mærke, naar disse 11 000 Mand skulde tages af de løbende Rekrutaargange — betyde, at det vilde være nødvendigt her i Landet at indføre en Tjenestetid paa ikke mindre end 18 Maaneder, naar ogsaa de danske Opgaver her i Landet skulde løses. Det var et af de Momenter, som kom frem, ligesom det efter en yderligere Undersøgelse af Forholdene maatte anses for naturligt, at der blev sat en vis Tidsbegrænsning med Hensyn til, hvor længe Samarbejdet mellem en dansk Styrke og de engelske Styrker skulde vare.

Jeg søgte derfor allerede i November 1945 at faa hele denne Sag, dens Konsekvenser og Forudsætninger nærmere belyst, idet jeg gjorde et hæderligt Forsøg paa at faa rejst dette Problem paa et helt nyt Grundlag. Nu efter Forhandlingernes Afslutning kan man vel sige, at det i nogen Maade er lykkedes at faa lempet Vilkaarene, navnlig hvad Styrkens Størrelse angaar, men paa den anden Side maa man indrømme, at i de grundlæggende finansielle Spørgsmaal Danmark og England imellem har Tilsagnet fra Sommeren 1945 vist sig at være saa bindende, at nye Synspunkter fra dansk Side ikke har haft Mulighed for at trænge igennem. Der har, som jeg har redegjort for i det andet høje Ting, gennem den forløbne Tid været vekslet adskillige Noter mellem den danske og den engelske Regering om hele Problemet, og Forhandlingerne har drejet sig om følgende Forhold: en Nedbringelse af Styrken i Tal og Mulighed for at faa skabt en saadan Afløsning af den danske Styrke, at den kun skulde være højst 6 Maaneder paa Bevogtningstjeneste i den engelske Zone i Tyskland. Nedbringelsen af Styrken var for saa vidt en saglig Nødvendighed for Danmark, idet ogsaa vi — og det har vi fremhævet under Forhandlingerne — har vore Genopbygningsproblemer af økonomisk og erhvervsmæssig Art at tumle med i disse Aar; og hvis vi skulde have sendt en Styrke paa 11 000 Mand af Sted, vilde det have betydet, at vi var kommet til at lægge Beslag paa samtlige unge værnepligtige, der indkaldes i Øjeblikket, hvilket atter vilde sige, at Løsningen af vore egne Vagtopgaver af forskellig Art her i Landet, ved Grænsen, paa Bornholm og ved vore Garnisoner, kun

kunde være løst, for saa vidt vi havde indkaldt ældre Mandskab til Bestridelse af disse Opgaver. Det vilde have lagt en saa stor Byrde paa os, at det i den anstrengte Arbejdssituation, som ogsaa vi staar i, faktisk havde været en uløselig Opgave for Danmark.

Det andet Spørgsmaal, man har samlet sig om under Forhandlingerne, er Spørgsmaalet om Udrustningen af den danske Styrke. Jeg har, støttet af den højtærede Udenrigsminister, i de Forhandlinger, vi har rejst om dette Spørgsmaal, søgt at trænge igennem med den Opfattelse, at som Følge af den midlertidige Karakter, hele dette Arrangement har, maatte Udrustningen ordnes paa den Maade, at England af sine Beholdninger stillede Materiellet til Raadighed som Laan, saa længe Besættelsen varede. Dette Synspunkt har man fra dansk Side støttet fra alle Sider; men jeg kan ikke sige, at det har været en Forudsætning, dengang man begyndte paa Forhandlingerne, og netop dette har bevirket, at det ikke har været muligt at faa England til at acceptere det.

Endelig har man fra dansk Side søgt i Lighed med, hvad der har fundet Sted f. Eks. for Norge, der jo har stillet en Besættelsesstyrke af tilsvarende Størrelse til Disposition, at faa Arrangementet begrænset til 2 Aar.

I Forbindelse med disse Forhold er det ogsaa naturligt, at man fra dansk Side over for de engelske Myndigheder har peget paa hele Flygtningeproblemet. Dels er der en praktisk Forbindelse, fordi Flygtningenes store Antal har bevirket, at man i de forløbne 2 Aar har maattet stille efter danske Forhold store militære Styrker til Raadighed til Udførelse af den nødvendige Bevogtning, men derudover er der jo et videre Perspektiv i hele det danske Flygtningeproblem, baade i Forhold til England og i Forhold til samtlige allierede Magter. Dette Problem har vi under de skiftende Faser søgt at gøre de engelske Myndigheder begribeligt, og den Overenskomst, som blev afsluttet, har til Forudsætning et Løfte om aktiv Støtte fra engelsk Side til Løsning af dette for Danmark overordentlig vigtige Problem.

Jeg skal ikke trætte det høje Ting med at gennemgaa hele denne Sags Forhistorie, idet jeg herom kan henvise til den Redegørelse, jeg har givet ved Fremsættelsen af Lovforslaget i det andet høje Ting. Jeg vil blot pege paa, at den afgørende Fase i Forhandlingerne blev den direkte Kontakt, som i Efteraaret blev skabt, idet vi paa engelsk Opfordring sendte en Delegation af Embedsmænd fra Udenrigsministeriet, Finansmini-